

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM

EMBERI JOGI MUNKACSOPORT TITKÁRSÁGA

GYERMEKEK JOGAIÉRT FELELŐS TEMATIKUS MUNKACSOPORT

IKT. SZÁM: VII/60/4 (2015)

MELLÉKLET: JELENLÉTI ÍV

EMLÉKEZTETŐ 2015. SZEPTEMBER 29. 12:30

Helyszín: 1054 Budapest, Akadémia utca 3. Tükörterem

Időpont: 2015. szeptember 29. 12:30

Tárgy: Gyermek Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport ülése

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

Fűrész Tünde, család és népesedéspolitikáért felelős helyettes államtitkár köszöntötte az ülés résztvevőit majd röviden ismertette a UPR jelentéssel kapcsolatban, hogy Magyarország első ENSZ emberi jogi felülvizsgálatára 2011-ben került sor, aminek kapcsán 2014-ben az ország benyújtott illetve elkészített egy időközi jelentést. A következő nemzeti jelentést 2016 januárjában kell elküldenie a magyar kormánynek az ENSZ részére. Emiatt a kormány egy széles társadalmi egyeztetés keretén belül megvitatja az ajánlásokban megfogalmazott témaköröket az érintett szervezetekkel. Hangsúlyozta, hogy 2011-ben hazánk 148 ajánlást kapott az ENSZ tagállamoktól, amelyek közül 9 érintette a gyermekjogokat. Ezeket az ajánlásokat a meghívóval együtt előzetesen megküldték az ülés résztvevői részére.

Megkérte kollegáit, (dr. Kecskés Pétert, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, Család-és Népesedéspolitikai Főosztályának főosztályvezetőjét és Kecskés Dóra, politikai tanácsadót, a Család- és Ifjúságügyért Felelős Államtitkári Kabinet munkatársát), hogy a kormány részéről mutakozzanak be.

Ezt követően megkérte a résztvevőket, hogy ismertessék a véleményüket a UPR ajánlások megvalósulásával kapcsolatban, majd átadta a szót Dr. Lux Ágnesnek.

Dr. Lux Ágnes az UNICEF Magyar Bizottság Alapítványának gyermekjogi igazgatója elmondta, hogy az UNICEF Magyar Bizottsága által koordinált 25 szervezetet tömörítő Gyermekjogi Civil Koalíció benyújtotta már a UPR alternatív jelentését az ENSZ-hez.

Matusek M. Zsuzsanna az Országos Gyermekvédő Liga elnöke a biztonságos internetezés kapcsán elmondta, hogy tagja a média bizottságnak, ahol a gyermekek biztonságos internetezését próbálják elősegíteni. Jelezte, hogy a UPR ajánlások nem térnek ki a gyermekelhelyezéssel kapcsolatos bírósági ügyekre, pedig ezen több gyermekjogi probléma is tapasztalható.

Dr. Novák Krisztina az Országos Betegjogi, Ellátottjogi, Gyermekjogi és Dokumentációs Központ jelezte, hogy a gyermekjogi képviselők is jelzőrendszeri tagokká váltak, így nagyobb rálátásuk lesz majd az oktatási rendszerre. A szervezet jogtudatosítási tevékenysége során szeretné felhívni a gyermekek figyelmét a testi fenyegetés alkalmazásának tilalmára illetve arra, hogy milyen módon kérhetnek segítséget bántalmazásuk esetén. Mindezeket megpróbálják gyermeknyelven kommunikálni a gyermekek felé. 2015. első félévének tapasztalatai alapján, elmondható, hogy elsősorban a gyermekek kapcsolattartáshoz való joga sérült a legtöbb esetben, de a fizikai bántalmazás is megjelent a jogsértések között. Ezen kívül a gyermekek véleménynyilvánításához való jogai is sérültek, mivel sokszor nem hallgatják meg őket, ha meghallgatják, akkor sem mindig veszik figyelembe a döntések során.

Kiss Márta a Nagycsaládosok Országos Egyesülete képviselőjében elmondta, hogy a szervezetük más civil szervezetekkel együttműködésben is benyújtott egy civil jelentést az ENSZ-hez, ami megküldésre fog majd kerülni a Tematikus Munkacsoport tagjainak is. A jelentésből kiemelte a családok szegénysége témaköréből, hogy az önkormányzati családvédelmi hatóság az adósságrendezéssel kapcsolatosan előrelépést jelent, azonban ez a rendszer még nem alakult ki teljesen. Hangsúlyozta, hogy az ingyenes étkeztetés az iskola előtti időszakra is kiterjedt, ami nagy segítséget nyújt a nagycsaládosok számára. Ennek a programnak köszönhetően a nagycsaládosok 90 %-a részesül az ingyenes étkezésben ugyanakkor hozzátette, hogy ezen a téren a kommunikációt egy kicsit erősíteni kellene, valamint szükséges lenne az adminisztrációs terhek csökkentése is. A lakhatással kapcsolatos kérdéskörben pedig elmondta, hogy az otthonteremtési kedvezmény mértéke elenyésző a lakás bekerülési költségéhez képest, valamint ez a gyerekek számától is függ, aminek kapcsán megjegyezte, hogy négy vagy több gyermekre ugyanannyi a kedvezmény mértéke, mint ha öt vagy hat gyermekre pályáz valaki. Javasolta, hogy gyerekenként azonos mértékű támogatás járjon, és az lehetőleg érje el az ÁFA mértéket, annak érdekében, hogy a családoknak nagyobb segítséget jelentsen. Ezen kívül örömet fejezte ki azzal a törvényi rendelkezéssel kapcsolatban, miszerint a gyermek elidegeníthetetlen joga a családban történő nevelkedés, azonban hozzátette, hogy ez nem mindig érvényesül a gyakorlatban, különösen a hátrányos helyzetű régiókban. Az oktatással kapcsolatban javasolta a tanárok extra javadalmazását annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetű régiók iskoláiban való tanítást és munkavégzést vonzóbbá tegye az állam a részükre, biztosítva ezzel a megfelelő színvonalú oktatást az elmaradott településeken is. A részmunkaidő illetve az atipikus foglalkoztatással kapcsolatban üdvözölte, hogy a nagycsaládosok további kedvezményekben részesülnek, azonban hozzátette, hogy a foglalkoztatási forma eldöntésénél nem a munkába állás előtt kellene, hogy eldöntsék a felek a foglalkoztatás formáját, hanem ezt később is a család szükségletei szerint is változtathatóvá kéne tenni. A nők 40 nyugdíj program kapcsán elmondta, hogy a

nagycsaládos anyák a hosszú gyermekgondozási idő miatt hátrányos helyzetbe kerülnek a szolgálati idő megállapítása során.

Császár Miklós a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság képviselőjében elmondta, hogy a gyermekek szabadidejük nagy részét ma már online, a virtuális térben, virtuális személyiséggel töltik el, aminek megvannak a következményei a valóságban és a valós személyiségükben. Az NMHH működteti a Bűvösvölgy Médiaértés-oktató Központot, ami évente 2000 gyermeket részesít egy napos képzésben. Ehhez a programhoz egy komoly szakmai fejlesztő munka is társul, aminek köszönhetően kiadványok és szakkönyvek készülnek mind a gyermekek, mind pedig a pedagógusok és szülők számára. Ezek a kiadványokon keresztül megpróbálják felkészíteni a gyermekeket, pedagógusokat és szülőket egyaránt arra, hogy milyen személyiséghez fűződő jogok sérülhetnek akkor, amikor a gyermekek bizonyos szabályokat nem betartva, vagy azokat nem ismerve interneteznek. Ezek a programok nemcsak a média tudatosságra és az internet tudatos használatára készítik fel a gyermekeket, hanem arra is, hogy ebben az online térben online zaklatásnak lehetnek kitéve. Véleménye szerint erre a virtuális világra az ajánlásoknak nagyobb hangsúlyt kellene fektetnie.

Dombos Tamás a Magyar LMBT Szövetség képviselőjében elmondta, hogy a szövetség is tagja volt a Gyermekjogi Civil Koalíciónak. Fontosnak tartotta kihangsúlyozni, hogy nemcsak azok a UPR ajánlások fontosak gyermekjogi szempontból, amelyek kifejezetten a gyermekek jogait érintik. Példaként említette, hogy a kormány elfogadta azt az ajánlást, amely kimondja, hogy sarkalatos törvények ne tartalmazzanak szexuális irányultságra vonatkozó diszkriminatív rendelkezéseket. Ennek ellenére mégis elfogadásra került az alapvető jogok biztosa, valamint az Alkotmánybíróság véleménye szerint is diszkriminatív rendelkezéseket tartalmazó sarkalatos törvény. Ebből következően ennek az ajánlásnak nem tett eleget a magyar kormány. Gyermekvédelmi, illetve gyermekjogi szempontból pedig megjegyezte, hogy a családok védelméről szóló 2011. évi CCXI. törvény, valamint a Polgári Törvénykönyv a partner gyermekének örökbe fogadásával kapcsolatos rendelkezései ugyancsak diszkriminatívak. A kormány által elkészített jelentésben kérte, hogy kapjon nagy hangsúlyt a különösen sérülékeny helyzetben lévő gyermekek helyzete, beleértve az azonos nemű szülőkkel nevelkedő gyermekek helyzetét, illetve az LMBTQI gyermeket. Ehhez szakmai szempontokat a Gyermekjogi Civil Koalíció véleményében lehet találni.

Acsainé Végvári Katalin a Magyar Bölcsődék Egyesületének képviselőjében az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség követelményének érvényesülése kapcsán elmondta, hogy fontos lenne a bölcsődei fejlesztések elérhetőségének biztosítása az ország minden területén. Véleménye szerint a kormányzati szándék megvan erre, valamint a rugalmasabb napközbeni ellátásra vonatkozóan Támogatandó intézkedésként megnevezte a kormány ingyenes étkeztetési programját. Jelezte, hogy véleménye szerint érdemes lenne elgondolkodni a bölcsődei díj megtartásán. A fogyatékossgal élő gyermekek kapcsán elmondta, hogy a korai fejlesztéseket előnyösebb lenne a bölcsődei nevelés keretén belül biztosítani.

Táler Orsolya a Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány képviselőjében hozzátette, hogy a Kék Vonal is tagja a Gyermekjogi Civil Koalíciónak, majd hangsúlyozta hogy a testi fenytés tilalmát ki kellene terjeszteni a családon belüli testi fenytésre is. Ezzel kapcsolatban hozzátette, hogy nagyon fontos lenne a probléma komplex kezelése szempontjából a társadalom tudatosságra nevelése abban a tekintetben, hogy a gyermekek testi fenytése minden esetben tilos. Az államnak pedig segítenie kellene az olyan szolgáltatások müködését, illetve megteremtését, ahol a gyermekek saját jogon tudnak segítséget kérni.

Farkas Imre a Gyermek és Ifjúsági Telefonos Elsősegély Szolgálatok Országos Szövetségének elnöke szerette volna kihangsúlyozni, hogy szervezetük kb. 4000 szülővel áll kapcsolatban. Hozzászólásában sérelmezte, hogy az általános iskolai hatodik osztályos tankönyvben kötelezik a tanulókat, arra, hogy egy valóság show és- vagy a szappanoperák szereplőiről elemzést készítsenek a gyermekek. Véleménye szerint ez hátrányosan befolyásolja a gyermek fejlődését, valamint a gyermeknek joga lenne megválasztani a saját fejlődési irányát. Ezzel kapcsolatba kérte a jelenlévők segítségét, hogy a tankönyvet tiltsák be.

Kuslits Gábor a Fővárosi Gyermekvédelmi Szakszolgálat megbízott igazgatója a gyermekek testi fenytésének tilalmához hozzátette, hogy a gyermekvédelmi törvény zéró toleranciával tekint a gyermekek bármilyen testi fenytésére vonatkozóan. Ugyanakkor a Btk. és a bírói gyakorlat ezzel ellentétesen megengedőbb, hiszen a gyermekvédelmi törvénnyel ellentétesen bizonyos esetekben megengedi a szülői testi fenytést. Továbbá hozzátette, hogy a fiatalokkal foglalkozó intézmények szabályozása bekerült a Gyvt. szabályozási körébe, ami elég erős garanciát képezhet arra vonatkozóan, hogy a fiatalok bűnelkövetők gyermekvédelmi szempontból megközelítve jussanak olyan ellátáshoz, ami a számukra a legmegfelelőbb.

Huber Károly a Felelős Társadalomért Közhasznú Alapítvány képviselőjében az ajánlások közül a 94.56-os számú ajánlással¹ kapcsolatban elmondta, hogy az Alapítvány 2013-ban elsőként indította el Magyarország egyetlen szervezett megfélemlítés elleni programját, ami az iskolai megfélemlítésre és a cyberbullying jelenségére összpontosít. Ez a program a Nemzeti Média és Hírközlési Hatósággal és az Országos Bűnmegelőzési Tanáccsal együttműködve készült el. Az Alapítvány felajánlotta az egész programot az Emberi Erőforrások Minisztériumának.

Mikesy György a Fáy Károly Hallássérült és Fogyatékos Személyek elnöke egy előző napi cikk kapcsán jelezte, hogy a gyermekek betegsége esetén a dolgozó szülők nem mernek otthon maradni, mert attól félnek, hogy elveszítik a munkájukat. A Gyermekbarát Internet Kerekasztal tagjaként elmondta, hogy a Kerekasztal az NMHH égisze alatt müködik. Ezen a fórumon több olyan döntés is született, ami segíti a gyermekek jogainak az érvényesülését, illetve megvédi őket a különféle internetes zaklatásoktól. A Közszolgálati Testület tagjaként elmondta, hogy a Testület ülésein a képviselők nagy figyelemmel kísérik a nézői szokásokat,

---

¹ 94.56. Tegyen meg minden megfelelő intézkedést annak érdekében, hogy a gyermekek hatékony védelemben részesüljenek, megelőzve azt, hogy erőszaknak, rasszizmusnak és – mobil technológián, videó-mozikon, játékokon és más technológiákon keresztül, az internetet is beleértve – pornográfiának legyenek kitéve.

valamint a gyermekkorúak védelmét is fontosnak tartják. Pozitív fejleményként megjegyezte, hogy a Magyar Televízió létrehozott egy külön gyermekcsatornát, amiért díjat is kapott. Ezen az adón még a reklámokat is a gyermekek világához igazították. A közoktatással kapcsolatban elmondta, hogy nagyszámú ellátatlan gyermek van ma Magyarországon, valamint nincs elég szakember. Ezzel kapcsolatban sérelmezte, hogy a hatályos törvényi rendelkezések nem engedik meg a más végzettségű pedagógusok átmeneti alkalmazását, akikkel viszont az oktatási intézmények biztosíthatnák a feladatok ellátását. A különleges gyermekotthonokkal kapcsolatban elmondta, hogy az ezekben az intézményekben élő fogyatékos gyermekek jogainak érvényesülése érdekében több pozitív intézkedésre lenne szükség. Tapasztalatai alapján nem szerencsés továbbá, ha szakértelem nélkül erőltetik a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelőszülőknél történő elhelyezését. Pozitív fejleményként megemlítette a támogatott döntéshozatal intézményének létrejöttét. Az oktatáshoz való jog kapcsán elmondta, hogy több család számára ezen jog biztosítása nagy terhet jelent. A fogyatékkal élők esetében ez azért megterhelő, mert a gyógypedagógiai intézményekhez a szülők megpróbálnak közelebb kerülni. Véleménye szerint a törvényi megfogalmazás nem jó, hiszen abban a fogyatékos személyekről van szó. Véleménye szerint ezt fogyatékos családokra lenne szükséges változtatni. A gyermekek testi fenyítésével kapcsolatban pedig elmondta, hogy a fogyatékos gyermekek bántalmazása rejtve marad, nem tudnak segítséghez jutni a gyermekek.

Csonka József a Fehér Kereszt Gyermekvédő Alapítvány képviselőjében a roma származású gyermekek óvodai nevelésére szeretne volna felhívni a figyelmet. Ezzel kapcsolatban hozzátette, hogy a településen alapítottak egy kétnyelvű állami cigány nemzetiségű óvodát. Az óvodai nevelés során nagy figyelmet szentelnek a gyermekek problémáinak kezelésére is. A gyermekek számára a keresztény kulturális háttér és a nyelvük gyakorlásának biztosítása nagy biztonságot nyújt, amittől ők sikeresebbek lesznek majd. A roma gyermekek oktatási helyzete felülvizsgálatra szorul, mivel a roma gyermekek száma egyre csak nő az iskolákban. Ezt a helyzetet csak helyi szinten lehet megoldani. Véleménye szerint a homogén (csak roma) típusú oktatás nem szegregáció, mert a tovább tanulás során sikeresebb eredményeket tudnak produkálni ezek a gyermekek. A cigányok által beszélt nyelvek életben tartására hívta fel a figyelmet az egész oktatási rendszerben.

Sörös Iván az Emberi Erőforrások Minisztériuma, Gyermekesély Főosztályának képviselőjében a gyermekszegénységgel összefüggő UPR ajánlás kapcsán szeretne volna kihangsúlyozni a Biztos Kezdet Gyermekházak szerepét. A program egy olyan hiánypótló szolgáltatás, ami a hátrányos helyzetű településeken indult el és a mélyszegénységben élő, főként roma gyermekeket célozza meg, akiknek nagy szükségük van a különböző szolgáltatásokra. Ezek a Gyermekházak jellemzően olyan településeken működnek, ahol nincs bölcsőde, vagy nagyon nehezen elérhető. Ezekben az intézményekben olyan preventív jellegű szolgáltatásokat nyújtanak a gyermek és szülő részére, ami máshol nem áll rendelkezésre. Az ajánlásban szereplő, a romák esélyegyenlőségét sürgető intézkedések megtételére vonatkozóan pedig hangsúlyozta, hogy a napokban jelent meg a Magyar Közlönyben a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiának a 2015-2017 közötti időszakra vonatkozó intézkedési terve, amely komplex beavatkozási területeket jelöl meg, pl. a lakhatási körülmények javítása.

Dr. Szarka Erzsébet az Emberi Erőforrások Minisztériuma Tanügy-igazgatási Osztálya képviselőjében elmondta, hogy az eddig elhangzott kéréseket, amelyek az EMMI-re tóznak továbbítani, fogja. Ezt követően hangsúlyozta, hogy a gyermekek testi fenyítésére vonatkozó magyar törvényi tilalmak már a korábban az ENSZ-hez benyújtott időközi jelentésben is szerepeltek. A fogyatékossgal élő gyermekek kapcsán pedig kifejtette, hogy **Mikesy György** kérését tolmácsolni fogja a kollegájának. A kisgyermekkori nevelésről pedig elmondta, hogy a kormány minden hátrányos helyzetű településen szeretné biztosítani ennek a feltételeit.

Lantai Csilla az Emberi Erőforrások Minisztériuma Gyermekvédelmi és Gyámügyi Főosztályának főosztályvezetője pozitív intézkedésként szerette volna kiemelni a kormány ingyen étkeztetési programját, amely kiterjesztésre kerül a jövőben. A gyermekvédelmi jelzőrendszer kapcsán elmondta, hogy várhatóak a közel jövőben további intézkedések. Elmondása szerint számos kormányprogram létezik, amelyekben helyet kap a gyermekvédelem. Ilyen pl.: az Országos Fogyatékossgügyi Program, a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, vagy a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia.

Dr. Juhász Péter, az Emberi erőforrások Minisztériuma, Fogyatékossgügyi Főosztályának főosztályvezetője elmondta, hogy az Országgyűlés idén áprilisban elfogadta az Országos Fogyatékossgügyi Programot, amely 2025-ig határozta meg a fogyatékossgügy legfőbb irányait. Idén szeptemberben pedig a kormány az ehhez kapcsolódó intézkedési tervet is elfogadta. Az Intézkedési Tervnek külön fejezete szól a fogyatékos gyermekek korai fejlesztéséről és neveléséről, illetve több más intézkedés is érinti a fogyatékos gyermekeket is. Majd hozzátette, hogy a Gyermekjogi Civil Koalíció alternatív jelentésében is szó esik a hallássérült gyermekek jogairól és a bilingvális oktatásról. Ehhez kapcsolódóan elmondta, hogy a kormány intézkedési tervében szerepel egy két lépcsős intézkedés, aminek a végrehajtását már meg is kezdték. Első lépcsőben szakértői munkacsoportot hoztak létre, amely előkészíti a 2016-ban indítandó, a bilingvális oktatás feltételrendszerét megteremtő projekt megvalósítását.

Szekeresné dr. Felcsuti Katalin az Emberi Erőforrások Minisztériuma, Esélyteremtési Főosztály képviselőjében elmondta, hogy a főosztály elsősorban a kapcsolati erőszak és az emberkereskedelem áldozatainak ügyében érintett az ajánlásokat illetően, így észrevételeiket előzőleg már elmondták a Nők Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport ülésén. Ugyanakkor hozzátette, hogy az átmeneti szállások, krízisközpontok kapcsán érintett a gyermekek jogaiért dolgozó munkacsoportban is, mivel a szállásokon helyet kapó személyek közel 2/3-a gyermek. Mivel az észrevételeket nem szeretné duplikálni, jelen munkacsoport-ülésen csak megfigyelőként vesz részt. Gyermekjogi szempontból pozitív előrelépésként szerette volna megemlíteni emellett, hogy a kapcsolati erőszak elleni hatékony fellépést elősegítő nemzeti stratégiai célok meghatározásáról szóló új országgyűlési határozatban megjelent az a szemléletmód, hogy kapcsolati erőszak esetén a gyermek akkor is bántalmazottnak tekintendő, ha csak szemtanúja a szülők közti erőszaknak.

Szegedi Erika az ÉFOÉSZ Komárom-Esztergom Megyei Szervezetének elnöke elmondta, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztésnek nagy szerepe van. Majd hozzátette, hogy kollegáival közösen úgy gondolják, hogy az óvoda és iskola közötti átmenettel probléma van.. Ennek kapcsán további egyeztetési lehetőséget kérnek.

Németh Ágnes r. ezredes az Országos Rendőr-főkapitányság, Bűnmegelőzési Osztályának képviselőjében elmondta, hogy a rendőrség a bűnmegelőzés terén a gyermekekért nagyon sokat tesz az óvodától egészen a középiskoláig. Valamint hozzátette, hogy mindent megtesznek azért, hogy gyerekek a legkevésbé sérüljenek a rendőrségi nyomozás során.

Török Edina bv. alezredes az Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága Fogvatartási Ügyek Szolgálatának képviselőjében elmondta, hogy a büntetés végrehajtási intézetek két ügycsoport illetve személyi kör vonatkozásában is érintettek a gyermek jogok érvényesülése kapcsán. Az egyik esetben érintettek a fiatalkorú bűnelkövetők kapcsán a másik esetben pedig a büntetés-végrehajtási intézetekbe bekerült felnőtt fogvatartottak kint maradt családjai illetve gyerekei kapcsán. A fiatalkorú fogvatartottakkal kapcsolatban fontosnak tartják az oktatást, mivel a fiatalkorú fogvatartottak körében magas az aluliskolázottság. Ennek érdekében igyekeznek olyan pályázatokon részt venni, amelyek segítik a fogvatartott fiatalkorúak képzését piacképes szakmákra, annak érdekében, hogy segítsék a szabadulás utáni könnyebb visszailleszkedést és elhelyezkedést. A civil szervezetekkel történő együttműködés vonatkozásában **Török Edina bv. alezredes** kihangsúlyozta, hogy, a szülők bv. intézetbe történő tartózkodása alatt nagy segítséget nyújthatnak a kint maradt gyerekek napi életének szervezésében illetve a kapcsolattartás fenntartásában.. Ezzel kapcsolatban elmondta, hogy ezek a kint élő gyerekek nagyobb eséllyel lesznek korai bűnelkövetők. Ezzel kapcsolatban hozzátette, hogy a jövőben még több civil szervezettel szeretnék felvenni a kapcsolatot, akik támogató munkát tudnának biztosítani ezen problémák kezelésében. Végül tájékoztatta a jelenlévőket, hogy a jogszabályok módosulásával a fiatalkorúak tekintetében is kibővültek a kapcsolattartási formák.

Dr. Láposy Attila az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalának osztályvezetője tájékoztatta a jelenlévőket, hogy az ombudsmani hivatal megküldte a saját jelentését az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa részére, amelyben természetesen gyermek jogi megállapítások is szerepelnek. Ahogy erre mód és lehetőség nyílik, nyilvánosságra hozzák a saját jelentésüket is majd közölte, hogy az ajánlásokban megfogalmazott emberi jogi témakörök mind a Hivatal látókörében van, azaz minden témakört alaposan elemeztek és tanulmányozták a jelentés elkészítése során.

Fűrész Tünde megköszönte a hozzászólásokat, majd átadta a szót a Külgazdasági és Külügyminisztérium képviselőjének, hogy pár mondatban ismertesse a UPR-al kapcsolatos technikai tájékoztatót.

Buzás Katalin, a Külgazdasági és Külügyminisztérium Nemzetközi Szervezetek Főosztályának képviselőjében röviden ismertette a UPR-al kapcsolatos technikai tudnivalókat, amely tartalmazta a fontosabb határidőket, és a jövő évi kormány jelentéssel kapcsolatos háttér munkák fontosabb mozzanatait. Magyarország első egyetemes ENSZ emberi jogi

felülvizsgálatára 2011. május 11-én került sor, amelynek során a részt vevő tagállamok 148 ajánlást fogalmaztak meg hazánk számára. Az ajánlások közül Magyarország 119-et teljes egészében, 3-at részben elfogadott, és 26-ot visszautasított (ugyanakkor ez utóbbiak közül néhánynak a végrehajtása megkezdődött). Az ajánlások végrehajtásáról 2014-ben féldíós jelentést nyújtott be a Kormány az ENSZ-hez. Magyarország második egyetemes emberi jogi felülvizsgálatára 2016. I. félévében kerül sor, amelynek alapját képező nemzeti jelentés benyújtási határideje 2016. január 25. A korábbi UPR védés nyomán az 1039/2012. (II.22.) Korm. határozat létrehozta a tárcaközi Emberi Jogi Munkacsoportot (EJMCS), amelynek feladata, hogy figyelemmel kíséresse a UPR ajánlások végrehajtását. Követelmény, hogy a nemzeti jelentés minél szélesebb konzultáció nyomán kerüljön megszövegezésre, ezért az EJMCS döntött arról, hogy a UPR védésre történő felkészülést a munkacsoport és a civil kerekasztal ülései is elősegítik. A jövő évi jelentéstétellel kapcsolatban ismertette a kormány jelentés megvédésével kapcsolatos technikai menetrendet. Elmondta továbbá, hogy a UPR folyamat három dokumentumon alapul. Az első a nemzeti jelentés. A második az ENSZ által készített jelentés, amelyben figyelembe veszik a különleges jelentéstevők véleményét, a különböző emberi jogi egyezmények végrehajtására vonatkozó ajánlásokat. Ezzel kapcsolatban kiemelte, hogy jövő év márciusában ENSZ raportőrök fognak érkezni Magyarországra, akik civilekkel, kormányképviselekkel és a Nemzeti Emberi Jogi Intézménnyel találkozva jelentést készítenek az ország emberi jogi helyzetéről. A harmadik dokumentum pedig a civil szervezetek alternatív jelentéseiből és a Nemzeti Emberi Jogi Intézmény jelentéséből készül el.

Dombos Tamás megkérdezte, hogy a kormány jelentését annak beküldése előtt lesz-e lehetősége a civil szférának véleményezni. A UPR ajánlásokkal kapcsolatban pedig megjegyezte, hogy a Gyermek Jogaiért Felelős Tematikus Munkacsoport munkáját érdemesebb lenne jobban tematizálni.

Mikesy György elmondta, hogy az előző tematikus munkacsoport ülések során elhangzott az az ígélet, miszerint a kormányjelentés elkészültkor az megvitátásra fog kerülni.

Fűrész Tünde Dombos Tamás felvetésére vonatkozóan elmondta, hogy a korábbi ülésen is kérték a munkacsoport tagokat, hogy küldjék meg napirendi javaslatukat, amelyeket a jövőben is szívesen fogadnak.

Buzás Katalin elmondta, hogy a nemzeti jelentés elkészítésének kötelezettsége a kormányt terheli, ez a feladat a kormányhoz tartozik. Ugyanakkor hozzátette, hogy az Emberi Jogi Tanács előír egy kötelező konzultációs folyamatot a jelentés elkészítése előtt. Ez a konzultációs folyamat az Emberi Jogi Munkacsoport tematikus munkacsoportülésein keresztül történik meg.

Szabó-Princz Viktória az Emberi Jogi Munkacsoport Titkárságának képviselőjében ezzel kapcsolatban elmondta az Emberi Jogi Munkacsoport döntése értelmében két lépcsőben történik a konzultáció a civil szervezetekkel a UPR folyamatról. Először a tematikus

munkacsoportok keretében kerülnek megvitatásra az egyes ajánlások, majd később az Emberi Jogi Kerekasztal ülésére is sor fog kerülni.

Mikesy György képviselője elmondta, hogy a jelentés elkészítése a kormány feladata, a civilek csak véleményezik azt. Felhívta a jelenlévők figyelmét a civil jelentés elkészítésének a lehetőségére.

Fűrész Tünde ezt követően lezárta az első napi rendi pontot. Majd megkérte a jelenlévőket, hogy a következő, egyebek napirendi pontban fogalmazzák meg javaslatukat.

Dr. Lux Ágnes jelezte, hogy a jövőben hatékonyabbá kellene tenni a munkacsoportülések közötti időszakot, mivel fontosnak tartja a kormány és a civil szféra közötti interakciókat. A következő ülések napirendi pontjaként javasolta, hogy továbbra is legyen téma az ENSZ Gyermekjogi Bizottságának záró ajánlásainak a teljesítése. Véleménye szerint nagyon fontos lenne az ezen az ülésen is elhangzott témák részletesebb megbeszélése is.

Fűrész Tünde ezzel kapcsolatban kifejezte a támogatását és a jövőbeli ülésekre szívesen fogadják a javaslatokat.

Matusek M. Zsuzsanna csatlakozott **Dr. Lux Ágnes** felvetéséhez mivel szerinte is fontos az interakció a kormány és a civil szféra között, valamint az elhangzott témák részletesebb megbeszélését is fontosnak tartja.

Dr. Novák Krisztina még az előző napi rendi ponttal kapcsolatosan hozzátette hogy a tanárképzésnél hangsúlyosabb szerepet kellene, hogy kapjon a gyerekjogok oktatása és azon belül is a testi fenntartás tilalmának gyakorlati kezelése.

Kiss Márta kapcsolódva az előtte elhangzottakhoz elmondta, hogy a jogok tanítása mellett a gyerekek kötelességeinek tanítására is nagy hangsúlyt kellene fektetni.

Farkas Imre kérdést intézett **Dr. Szarka Erzsébet**hez, miszerint a korábban általa felvetett hatodik osztályos tankönyv valóság show és szappan opera karakterek jellemzésével foglalkozó tankönyvi feladatok visszavonásra kerülhetnek-e.

Dombos Tamás a tematikus munkacsoportok jövőbeni összehívásával kapcsolatban kérte, hogy azok konkrétan megfogalmazott napirendi pontok kapcsán kerüljenek összehívásra, és legyen lehetősége a résztvevő civileknek írásban is megküldeni a véleményüket. A jövőben fontosnak tartja a kormányzati visszacsatolást az ülésen elhangzottakkal kapcsolatban.

Fűrész Tünde kérte a résztvevőket, hogy a jövőben összehívásra kerülő munkacsoportülésekre írásban és előre is küldjék meg a véleményüket a napi rendi pontokkal kapcsolatban, valamint küldjenek javaslatokat napirendi pontokra vonatkozóan is.

Dr. Szarka Erzsébet, válaszolva a hozzá intézett kérdésre elmondta, hogy személyes véleménye alapján ezen valóban változtatni kell, azonban a kérdést továbbítja az EMMI illetékeseihez.

Császár Miklós ezzel kapcsolatban hangsúlyozni szeretne volna, hogy a médiaoktatás nagyobb szerepet kellene, hogy kapjon a közoktatásban, aminek köszönhetően minél több média tartalmi elemző feladatot kellene, hogy kapjanak a diákok. Jelezte, hogy véleménye szerint a gyermekek eltiltása az ilyen műsoroktól nem vezet jóra, inkább a műsorok helyes értelmezését kellene megtanítani a diákoknak.

Huber Károly ezzel kapcsolatban csatlakozott a **Császár Miklós** által elmondottakhoz, majd hozzátette, hogy fontosnak tartja még kritikus gondolkodásra való tanítást is.

Táler Orsolya elmondta, hogy fontosnak tartja, hogy a munkacsoport gyakrabban kerüljön összehívásra, illetve az ülések tematizálását.

Szegedi Erika a bölcsődék számára kiírt pályázati lehetőségek bővítését kérte. Majd a pedagógiai szakszolgálatok lassú bürokratikus munkájára hívta fel a figyelmet, ami megnehezíti a gyermekek korai fejlesztésének elkezdését.

További hozzászólás hiányában **Fűrész Tünde** berekesztette az ülést.

Hangfelvétel alapján készítette: Kalányos Zsolt, az Emberi Jogi Munkacsoport Titkárságának munkatársa

Látta: dr. Bielik Réka titkárságvezető, Szabó-Princz Viktória szakreferens

Jóváhagyta: Fűrész Tünde, család- és népesedéspolitikáért felelős helyettes államtitkár